

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban
megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dájának” czimzendők.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:
BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

Községi iskoláinkról.

(Vége.)

III.

Kecskeméten a községi közös népiskolát már minden vallásfelekezet elfogadta; legújabbán az izraelita hitközség is betérjesztvén kérelmét városunk köztörvényhatóságához, népiskolájának községi közös iskolává alakítása iránt, ennél fogva kérdezhetnék: minek volt az a sok általános fejtegetés a községi közös népoktatás hasznosságáról? hiszen ez itt már túlhaladott álláspont.

Igénytelen véleményünk szerint, minél többen s minél többet kellene, hogy erről írának és beszéljék; hozzátéve, tiszta szándékból eredt jóakarattal!

Ha valaha, most van szükség arra, hogy midőn már minden felekezet magáévá tette a községi közös népiskolát, igyekezzünk ennek szükségét és hasznosságát minél kiterjedtebben megismertetni, — hogy az e fölötti meggyőződésben a nép jobban-jobbán erősödjék, hozzá vonzalommal viseltessék; ennek folytán az ingadozók erősekké, az erők erősebbekké legyenek; — ekkép a még most csak elfogadott közös népoktatás megtertartható is legyen, jövője biztosítható.

Említettük fentebb, mily nehezen esik a népnek megválni a régítől, — különösen az idősbe knél legszivósabb a régihez való ragaszkodás, mert ezek már megszokták az iskolát felekezetinek, mintegy a vallással összeforrtak, csaknem magának a vallásnak tekinteni; — és ezt nekik rossz néven venni nem is lehet, mert azzal úgy vagyunk mindnyájan, a szokás természetté válik az emberben s ez ellen cselekedni nem lehet, vagy igen nehéz.

Azonban alapos felvilágosítás mellett, ez új intézmény hasznossága fölötti meggyőződés alapján megváltozik a természete az embernek; mit eléggé tanúsít a helyesnek beismert újítások elfogadása, régi szokásoknak újakkal fölcserélése; így leszünk majd a felekezet nélküli közös népiskolákkal is!

Őszintén elismerhetjük, hogy a népiskolai állapot megismertetése s a közös népoktatás iránti helyes meggyőződés gerjesztése érdekében nálunk ez idő szerint legtöbbet tett a kecskeméti igen tisztelt róm. kath. egyházgyülekezet híveihez intézett, múlt 1875. évben sajtó útján is közzétett ezen jeles munka:

„Emlékirat, azon kérdés fölött: megtartsa-e a róm. kath. egyház a felekezeti népiskolákat, vagy lépjen a községi közös népiskolákba.”

A belépés megtörtént.

Azonban nem ezért kell örömmel üdvözölni e korszerű, valóban jeles emlékiratot; hanem azért, hogy elkezdette sajtó útján nyilvánosságra hozni elhanyagolt szomorú népiskolai állapotunkat, számokkal mutatván ki, miszerint városunkban „minden 100 róm. kath. 6—12 éves gyermek közül csak 37 részeseül mindennapi

iskoláztatásban; és minden 100 róm. kath. 12—15 éves gyermek közül csak 15 veszen részt az ismétlő-iskolában és így a mostani népoktatási viszonyaink mellett a 6—12 éves 4474 róm. kath. gyermek közül 2818; — a 12—15 éves 2028 gyermek közül 1720; — összesen 4538 gyermek iskolai oktatás és rendszeres vallás-tanítás nélkül marad” stb. *)

A mennyire örvendetes volt, hogy e felvilágosítást és alapos önismeretet nyújtó emlékirat megjelent, annyira fájdalmas, valóban az iskolai ügy iránt érdeklődőkre bántó dolog az, miszerint évek óta fennálló iskolaszékünk e részben legsetétebb homályban tartja a közönséget, még csak életjelt sem mutat.

Hazánk sokkal kisebb városaiból kimerítő évi jelentéseket olvasunk a népiskolák állapotáról, a népoktatás ügyének előhaladásáról, a mi teljesen megnyugtató a népre, megkedveltetni az intézményt is, és örömmel küldik a szülék iskolába gyermekeiket.

Közönségünk éber figyelemmel kíséri a községi közös népiskolákat; meg lehet győződve az ügy élére állított igen tisztelt iskolaszék, hogy a népiskolai oktatást rendező 1868: XXXVIII. törvényczikk végrehajtását városunk összes lakossága hön óhajtja; népünk maga is pirul, annak hallására, hogy itt 100 gyermek közül csak 37 részeseül iskolai nevelésben s 63 ezt teljesen nélkülözi; előttem hivatkozott egy helybeli érdemes polgártársam a többször említett derék emlékiratra, felolvassván ennek 26-ik lapján a következőket: „az országos új intézmények, a társadalmi téren közelmúltban felmerült új viszonyok, az emelkedő ipar és kereskedelem, a minden irányban előhaladó földmivelés átaljában oda utalják nagyban a nemzeteket és országokat, kicsinyben a községeket, sőt egyes polgárokat is, hogy a társadalom békés fejlődésének küzdterén magukat megelőztetni ne engedjék”, — most tehát — úgy mond — van községi iskola, népünk nem marad hátra a nevelés terén, ha megteszik köteleességüket, kik a népiskola-ügynek polgártársaik bizalma által élére állítottak; — ezután egész egyszerűséggel és bizalmasan kérdé tőlem polgártársam: „ki veszi azt számon, hogy megfelelték-e azok a bizalomnak? megtették-e a népnevelés mellett a mit a törvény parancsol? — mert azt veszi észre, most is csak úgy van az iskolázás mint azelőtt”; — esküt tettek le reá — felelém — és majd év végével nyilvánosan beszámolnak eljárásukról.

Azóta a tisztelt polgártársam engem sokszor feleletre vont, hogy mikor fog már az iskolaszék beszámolni? Ezért vagyok bátor én is azt kérdezni igen tisztelt iskola-

székünk elnökségétől: lesz-e már a lefolyt 1875/6. tanévről tudósítványunk községi közös népiskoláink állapotáról? a szomszéd városok népiskolai előhaladását a lefolyt tanévről már rendes értesítvény útján is ismeri a közönség, — lehetetlen, hogy e részben annyira megaláztatva legyünk, miszerint a nélkül maradjunk.

Azon vád ellenében, hogy „most is csak úgy áll az iskolázás mint azelőtt” valósággal én sem tudtam mentséget felhozni az engem feleletre vont polgártársam előtt, mert csakugyan igaza van neki; népiskoláink csak névleg községi, valóságban pedig igazi felekezeti iskolák; a minek egyelőre én csak azt a káros voltát tapasztalhattam, hogy a tanító urak nem egyenlően részesülnek a tanítás terhében, mert a midőn Kecskés Pál tanító úr 187 leánygyermek tanításával foglalkozik, addig a többi leány-osztályokban nincs több 13, 16, 19, legtöbb 30 leánynál; s a fiú-osztályoknál is például Balla István úrnak 186 tanítvány van a kezén, míg a többek közt csak 34 tanítvány van a vágókapui fiú-osztályban és 35 van az ürgési fiú-osztályban. — Lehet, hogy a tanító urak buzgalomból azért jól megyen a tanítás, de annyi igaz, hogy törvénytelen!

Azonban a tisztelt iskolaszék e részben eddigelé még semmit sem tett, pedig a közönség tőle várja az intézkedést, nevezetesen tankerületek szerint kellene a várost felosztani és az iskolákat úgy berendezni, hogy azok lehetőleg a kerület középpontján esnének.

Utólagosan értesültünk ugyanaz iránt, hogy ezen berendezés már a jövő tanévre életbelépteteni szándékoltatik, csak azután abba ne maradna!

Az e részbeni aggodalom onnan ered, mert elfeledém fentebb említeni, hogy azon polgártárs, a ki tőlem a községi iskolákról oly sokszor tudakozódik és feleletre von azon okból, hogy én is a községi iskola pártfogója vagyok — mindig azt veti a községi iskolák ellen: „nincsenes gazdájuk, nem állhatnak fenn” — mert — úgymond — a világi férfiak nem érnek rá az iskolásgyermekekkel bibelődni, olyan is kevés van ki a vizsgákra elmenjen!

Ha ilyen hírek kezdenek a községi iskola iránt szárnyra kelni, nem ok nélküli az aggodalom a tanodák helyiségei, helyes berendezése fölött!

Ezért kértem és kérem ismételve, hogy egyesüljünk pártkülönbség nélkül községi népiskolánk ügyei körül; ha nem tesszük, bebizonyul, hogy nem leszen gazdájuk s ez esetben még nincs itt az ideje Kecskeméten a községi felekezetnélküli közös iskolák felállításának; helyesebb lesz, bocsáttassanak vissza a felekezetek gondozása alá s azon összeg, mely a mostani bizonytalanságbani fenntartásukra a közönség által fizettetik, osztassék fel népiskolai célra arány szerint a felekezetek között, biztosan hiszem, nem fog elmaradni az eredmény. Csilléry Benő.

*) Emlékirat, lap 17.

A kecskeméti katonai lovárda története.

Irta Hornyik János. 1874.

(2. Folytatás.)

Az épületnek bevégeztetése közelgetvén, gondoskodott a városi tanács arról is, hogy annak homlokzatán valamely díszes fölírat hirdesse annak építettségét. A fölírat készítésével négy városi tisztviselő birkózott meg, névszerint Ladányi Sándor és Kún János főjegyzők, Deák János aljegyző és Bódogh Antal tanácsnok. A fölíratok átküldettek hajnászkői gróf Vécsey Ágoston dandártábornoknak a végett, hogy azok közül válaszszon, vagy helyettök más alkalmas fölíratot készítsen, — a városi tanács csak annyit kért, hogy a város mint építető a fölíratban megemlíttessék, mert az ösztönül szolgáló az utókornak, ha látni fogja, hogy ősei a Haza és uralkodó fejedelem részére áldozatot hoztak, — pedig tagadhatatlan tény, hogy itt a város tetemes áldozatot hozott.

Azok, kik egy emléktáblára bevésendő ezen felirati mintákat készítették, tudvalevőleg közvetlen tényezők voltak a lovárda építettségének elhatározásánál; minthogy pedig az illetén tényezőktől származott emlékjelvények nemcsak saját készítőjük érületének, hanem az egykorúak közvéleményének leghívebb kinyomatát képezik, azokat egyenkint ide ígatom.

A lovárda homlokzatára utóbb tényleg felállított márványlapon levő emlékiratot utóbb fogom közleni.

Az 1840-ik év előtti országos viszonyokat ismerő előtt, úgy hiszem, nagyon különösnek nem fog tetszeni, hogy ezen emlékirati minták s maga a lovárda homlokán levő emlékirat is, akkori tisztí írásmód szerint latin nyelven van szerkesztve.

I.

Ladányi Sándor főjegyző egyetlen készítménye rövid, átgondolt, velős és költői zamatú chronosticon, a mint következik:

ANNO. QVO.
FRANCISCO. AVGVSTO. GLORIOSE.
REGNANTE.
POPVLI. LAETI. PAPE. PERERVVN-
TVR.
PATRIOTICVS. AEGOPOLITANORVM.
ZELVS.
SVSCITAVERAT.

A nagyobb alakú és római számokat képező betűk kiadják az 1818-ik évszámot. Ezen chronosticonnak csak az az egyetlen kis műhiánya van, hogy két egész szó fordul elő benne, római számokat jelző betűk nélkül; azonban ezt leszámítva igen jó munka, — szóról-szóra lefordított értelme pedig ez:

„Azon évben (1818), midőn Ferencz császár dicsőséges uralkodása alatt a népek a béke öröme napjait vígan élvezik, a Kecskeméti hazaszeregete hozta létre, vagy emelte — t. i. a lovárdát.

TÁRCZA.

A szenvedés dalaiból.

V.

Nem, tovább ezt tűrni nem bírom már
Érezem, hogy már nagyon elég
Jéghidegnek mutatni oly szívet
A mely érte örült lánggal ég!..
El pokolba hát a tettetéssel
Mely kedélyem sirásója lön,
És helyette szóljon újra a dal
Mint az előtt sirva epedőn.

Szóljon újra, s zengje el neki, hogy
En még most is úgy imádom őt
— Sőt talán még százezerszer jobban —
Mint régente, a mint azelőtt.
Szóljon újra s zengje el neki, hogy
Feledni őt addig nem fogom
Míg csak ezt a kinnal terhes éltet
E rossz álmot át nem álmodom!...

VI.

Óh hányszor kértem már az istent,
Hogy pillám örökre zárja le. —
Vagy tegyen örültté, bolonddá...
Csak hogy ne fájjon semmise.
De mindhiába. A könyörgés
Meggallgatás nélkül marad,
S én élek tovább napról napra
Nem lelve öröm- vagy vigaszra
Csak bára, mit szerelmem ad.

VII.

Midőn úgy mással beszéltem
S te rajtad csüggött szemem.

II.

Kún János második főjegyző szintén egy készítménnyel járult tisztársai által fogalmazott emlékirati mintákhoz, mely egyszerű, talpraesett, mesterkéletlen példány s a többi közül egymaga fejezi ki azt, hogy nemcsak hazafias érületből, hanem felsőbb kívánatra és cserében építette a város a lovárdát. E példány szavai és lapidaris stílusban tervezett alakja a tárgyiratok közt eképen maradt reánk:

ALTISSIMO. EX. CONCENSU.
IN. VICEM.
CAMBII. PIETATISQUE.
ERGA. REGEM. ET. PATRIAM.
PRO. EFFORMANDIS.
MILITIBUS. SONIPEDIBUSQUE..
EXSTRUENDUM. COOPERAVIT.
KECSKEMET.
1818.

Magyar fordításban értelme következő: „Legfelsőbb jóváhagyással, cserében és a Király s Haza iránti kegyeletből, a katonák és paripáik kiképzésére építette Kecskemét 1818.“

III.

Bódogh Antal tanácsnok két példányt készített, melyek egyike így hangzik:

Altissimo. Servitio.
formandis. equis.
I. Militiae. Commoditati.
Regnante. Augustissimo. Francisco. Primo.
sub. auspiciis.
Serenissimi. Regii. Principis. Ferdinandi.
Communitas. Kecskemét.
posuit. 1818.

Ennek magyar értelme:

„Legfelsőbb szolgálatra, lovak betanítása végett, a katonaság kényelmére, felséges I-ső Ferencz uralkodása alatt, Ferdinánd fenséges királyi herceg gondoskodása folytán, Kecskemét közönsége építette. 1818.“

Másiknak eredeti szövege következő:

Sub.
Glorioso. Regimine.
Augustissimi. Imperatoris. et. Regis. Francisci. I-mi.
altissimo. servitio.
formandisque. equis.
Scholam. hanc. equestrem.
Communitas Kecskemét.
patriotico. ex. zelo. extruxit.
Anno. 1818.

Magyar fordítása:

„Felsőcséges császár és király I-ső Ferencz dicsőséges uralkodása alatt, legfelsőbb szolgálatra és lovak betanítására ezen lovagló iskolát Kecskemét közönsége hazafiúi buzgóságból építette 1818-ik évben.“

IV.

Deák János aljegyző két emlékirati példányt készített, de mindkettőt kétféle változatban. Ezek elsője egypár igen szép hexameter:

S te véletlen rám pillantál
Szemrehányó hidegen,
Óh jaj akkor kevésbé múlt,
Hogy nem tekintve semmit
Le nem borultam elédbe
És szerelmem lánghevébe
Szívem minden keservit
El nem sirtam, zokogtam!..

Thász Aladár.

Egyről másról.

Soha ilyen tarka állapotokat mint most virulnak a nagyvilágban szerte s itt minálunk.

Míg Szerbia vergődve küzd a torkát szorongató török kéz alatt s az elpusztult falvak menekvő lakossága betölti panaszával az ellenséget még nem látott vidékek légkörét, addig a szerencsétlen fejedelem otthon sirva vigad a trónörökös születésén, így demonstrálva a proclamatiójában is hangoztatott jóindulatot birodalmunk iránt. Mert hiszen a magyar ember szokása a sirva vigadás.

S míg a tehetetlen Európa aggódva nézi e tulajdonképen csak béka-egér háborút: csökönös remegéssel igyekszik elhítenni magával egyik órában azt, hogy ez az egész rácz hetec csak bevezetés a nagy koncertbe s hátra van a nagy dob és bumbardó, a másik órában pedig hajlandó az egészet egy magában befejezett egésznek tekinteni.

Másfelől a tudós- és művész-világ nem törődve a fenyegető küljelenségekkel, nagy buzgalommal gyűl össze, hogy élvezze a békét.

A zenészek és zenekedvelők búcsújárással mennek Jeruzsálem — akarom mondani Bayreuthba, hogy emeljék a mester diadalát. — A bámuló elragadtatás folyton nő s Wagner már több mint tekintély, ő a tanítványok szeme előtt a zenészeteki tükély! A német világ általában de különösen a

Aegopolis posuit, dociles quo fingere miles
Possit equos et eques velox evadere discat.
M.DCCC.XVIII.

Ebben azon változtatást engedi: hogy ha nem tetszik az „Aegopolis posuit“ kifejezés, akkor vétessek fel helyette: „Kecskemét erexit“ s e két kezdő szóval nemcsak a versmérték, hanem az értelem is marad, t. i.:

„Kecskemét építette, hogy abban a katonaság lovait idomithassa s a lovas ügyességet tanuljon. 1818.“

A második példány lapidaris stílusban következő:

Militi. Equitationem. Exercenti.
Oppidum. Kecskemét.
Animo.
Regi. Regnoque. Devoto.
erexit.
M.DCCC.XVIII.

Ebben, az értelmet alig másító azon változtatást javolja, ha a hely bősége engedi: hogy a „Militi Equitationem Exercenti“ helyett e kezdő sor alkalmaztasék: „Militi Equum freno regere discenti.“

Mindkettőnek magyar jelentése ez:

A lovaglást gyakorló — vagy a javallott változtatás szerint — A lovat fékezni tanuló — katonaság használatára, Kecskemét Város, a Király és Haza iránt viseltető buzgóságból építette. 1818.

A lovárda homlokzatára, veres márványból, monorú alakban, egy nagy emléktábla falaztatott be, felső részén dombormivű faragványban a magyar szent korona szép metszetű jelvényével, alul egymásba folyó két babér-ággal s a márványlapon igen kevés változtatással a fentebbi III. szám alatt Bódogh Antal tanácsnok készítményéből átalakítva következő felirat alkalmaztatott, s ugyanott bevésve áll ma is illetén beosztással:

REGNANTE.
AUG: FRANCISCO. I. IMPERATORE. ET.
REGE.
SUB. AUSPICIIIS.
FERDINANDI. BELLIDUCIS. ARCHIDUCIS.
AUSTRIAE.
ALTISSIMO. SERVITIO.
MILITI. MARTI. FORMANDO.
SENATUS. POPULUSQUE. KETSKEMÉTIENSIS.
EX. ZELO. PATRIOTICO. POSUIT.
ANNO. 1818.

Melynek magyarra fordított értelme ez:

„Felsőcséges I. Ferencz császár és király uralkodása alatt, Ferdinánd hadvezér s ausztriai főherceg gondoskodásából, legmagasabb szolgálatra, a katonaság begyakoroltatása végett, hazafiúi buzgóságból Kecskemét város tanácsa és közönsége építette 1818-ik évben.“

Miután 1818-ik évi október hónap közepén a lovárda teljesen fölépítve, az átadásra készen tartott, erről jelentés tétetvén, annak átvételére Ferdinánd hadi főkormányzó királyi főherceg meg-

zenészet lapok csak Wagnerről zengenek, az ő színháza, az ő művészei, előadásai s az oda özönlő méltóságos, fenséges és felséges vendégek elsorolása töltik be a hasábokat, ha az ember mást nem nézne, az egész világot rózsaszínben látná.

S itt benn is, míg a kormány [vaskézzel] iparkodik szétmorzsolni az omladina átkos tervű működését, melylyel majdnem forradalomba hajtották a különben is könnyen felizgatható alvidéket, addig szomszédunkban Szeged városa hármass ünnepélylyel vonja magára az ország figyelmét; a marmarosi szirtes vidék szokatlan vendégek zajától hangzik s a csendes falvak ünnepet ülnek s az ország fővárosa magyar vendégszeretettel várja a statistika európai congressusára gyűlő tudós világot.

S aztán panaszkodják valaki, hogy unja magát. — Nagy a választás, kinek hová tetszik oda megy. Ránk nézve legközelebb van, tehát legtöbb látogatót vonz Szeged, de meg is érdemi azt. Egy oly város, mely egyidőben egy jeles születésűnek szobrot, a zene és dalnak csarnokot emel s az ország ipara és gazdaságának összességét tárja az ország elé, méltó a haza elismerésére, s méltó annyival inkább, mert ezt egyhangú lelkesedéssel a nálunk oly szokatlan összetartással teszi.

Mikor nálunk 1872-ben az első országos kiállítás rendeztetett, a fél város közönnnyel s egy jó rész ellenséges szemmel nézte a vakmerő vállalkozást, kiesinyelték, gúnyolták a fáradozókat, akadályt gördítettek a törekvés útjába. Pénz kellett az előleges költségekre, rendeztek műkedvelő előadást más célra, tánczestélyt csináltak a megnyitásra — azt is elronthatta egy lakodalom; — de hagyjuk ezt, elégtétel volt az, hogy a várakozáson felül sikerült kiállításnál, a kész eredmény előtt mindenki meghajolt s dicsérte azt, a minnek talán egyik ellensége volt.

kéretett. Pestvármegye és Kecskemét város arról lön értesítve, hogy a főherceg szlavoniai és alsó magyarországi körútjában Budára visszatérése közben október 25-én éji 11 órakor fog Kecskemétre érkezni, hol az ide berendelt 7-ik számú egész vértés ezred fölött a szokásos őszi szemle megtartása alkalmával egyszersmind a lovardát is ünnepélyesen átveendi. A városi tanács október 18-án megette az elfogadási intézkedéseket: a főhercegnek a város külső határszélén leendő elfogadására s a városházáig bekísérésére egy lovas banderium élén Szeless József tanácsnok és Ladányi Sándor főjegyző kiküldetvén, ezek közbejöttével gondoskodva lön, hogy a főherceg a város határába érkezésekor fáklyafény mellett fogadtassék s a város egész külterületén, az országút két oldalán, a város széleig, egymástól 200 lépésnyi távolságban szalmarakások állítottak, melyek elsője a főhercegnek a kiskúnság határából a kecskeméti területre indulásakor, a mesterházi külső vendégfogadónál meggyújtatván, fokozatos távolban a felgyújtás ügy folytatott, hogy a főherceg teljes napfényvel egyenlő világítás mellett érkezett a város alá; itt pedig a halasi-nagy-útczára kétezer kézi lámpával kirendelt emberek sorfala közt vonult be a teljes fényvel kivilágított városházához. Már esti 8—9 óra közt megjelent itt Pestvármegye részéről Bérczy Pál alispán és Zlinszky Antal szolgabíró; a katonai hatóságok részéről Kroyer altábornagy, gróf Vécsey Ágoston vezérőrnagy s dandártábornok, báró Pentz ezredes és a lothringeni ezred tisztikara; a város részéről az egész tanács. Ferdinánd főherceg báró Splényi Ignác altábornagy és gróf Fürstenberg százados mint segéde kíséretében s a kirendelt városi küldöttség és lovas banderium kalauzolásával melletti éji 12 s 1 óra közt érkezett a városházához, a hol balázsfalvi Kiss Mihály főbíró és a városi tanács által fogadtatott s elfogadtatása és bevonulása nézve tett intézkedésekkel magas megelégedését nyilváníttotta; ezután felkísértetvén a számára berendezett vendégszobába, ott elébb az említett katonai főtisztek, azután Tersztyánszky Imre apát és helybeli plebánus, az alispán és szolgabíró tisztelegtek s annak bevégeztével a főherceg lenyugodott.

(Folyt. köv.)

Esznek-e a növények?

Ugy-e bár, szives olvasó, furcsa kérdés? De ki tehet róla, hogy a mai világban ilyeneken is török fejöket az emberek, mikor azok a kíváncsi tudósok sehogy sem elégsznek meg avval, hogy látják a fát, a búzát, rozsot, árpát kinőni a földből, sem avval, ha mindezeket isten-áldásának mondod; hanem tudni akarják azt is, hogy hát tulajdonképen miből is lesz az a szép tölgyfa, azok a hasznos gabonák?

Különös emberek azok a tudósok. Olyanok, mint a gyermekek. Hazudni nem igen tudnak, de az igazságot annál inkább szeretik mindenféle kifecsegni. Azután meg a munkájok is úgy hasonlít a gyermekek mulatságaihoz. A gyermek, hogy

Mily szép ellentét erre nézve Szeged: ott az egész város apraja-nagyja fárad a város becsületéért, s mint a tavaszi veszélynél úgy most is egy munkában fárad minden kéz, kivívni Szegednek a vidéki városok feletti elsőséget.

33 dalárdát hoz össze a dalárünnepély s az egész országot a közkiállítás, ennyi vendéget ellátni nem csekély dolog. Epen, hogy e sorokat írom, vonul ki a kecskeméti dalárda, hogy lengő zászlaját a diadal babérkoszorújával övezve hozza vissza. A pirostollas pörge kalap alatt büszkén csillogó szemük a győzelem előérzetét zugározza s a nép, mely őket körül öznöli, őszintén kívánja reményük teljesülését. Adja Isten, hogy úgy legyen.

S mily nagy lesz még az érdeke a 3 héten át nyitva lévő országos kiállításnak. A megnyitás napján előre láthatólag tömve lesz minden hely, mert hiszen a sok daláron túl, a kiknek csak ez az egy napjuk lesz a tárlat megszemlélésére, a nagy közönséget is érdekelni fogják az ünnepélyességek, a miniszter és más magas vendégek jelenléte.

Reméljük azonban, hogy a tömeg részvéte később sem fog csökkenni, mert csak azután lesz még ideje és helye a csendes szemlélő s a tanulmányozónak,

„Ösmerd meg tenmagad“, volt a delphini jósa felírata, s ez nekünk is feladatunk; már pedig sehol sem lehet ezt könnyebben a hasznost a kellemessel egyesítve megoldani, mint itt. S hisz-szük is, hogy a ránk jövő hetekben az ország különböző vidékeinek lakói Szegedre adnak egymásnak találkozót. Mi Kecskeméti nem ühletnénk meg szebben a jó sikerű 1872. évi kiállításunk emlékét, mintha tömegesen átmenyünk Szegedre, megnézni a haladást, mit az ország ipara tett.

Nemo.

játékszerét kitanulmányozhassa, szétszedi darabokra. A tudósok is, hogy megtudják, miből lesz az a sok istenáldás, mit a föld terem, előszednek mindenféle furábbnál furább eszközöket, melyeknek láttára amolyan közönséges embernek szemé-szája eláll; ezekkel a különös eszközökkel azután szétszedik a fát, gabonát, fűszálat, az állati és emberi testet alkotó részekre, a melyektől közös anyánk, a természet, összeállította őket.

Azt, hogy a növények esznek, bizony mi magunk is könnyen kiokoskodhatjuk; mert hisz, ha nem eszünk, bizony nem növekszünk, hanem elhalunk. Azután, hogy semmiből semmi sem lesz, naponként tapasztaljuk s így a növény sem lesz semmiből, ha nem eszik, táplálkozik. Mikor meg már a tudós azt tudja és elmondja nekünk, miből áll a fa, a fűszál, a búzaszem, akkor könnyen rájövünk arra is, hogy mit kell hát ennie annak a búzavetésnek, hogy jóllakják s így nőjön s hogy mire van szüksége, hogy bő aratást adjon.

Mivel esznek a növények, hisz nincs szájak? Van biz azoknak szájak is, csak hogy gyökérnek szoktuk azt nevezni. Azután meg a levelek is részben a szájat helyettesítik, részben pedig az állati tüdőnek felelnek meg, a mely, mint tudjuk, a lélegzés eszköze.

Hogy a növény leveleivel mit és hogyan vesz magába a levegőből, arról most nem szölok, nem mintha az nem volna igen fontos és tudni is igen szép, hanem mert arról, a mit a növényeknek a levelek által kell a levegőből magokba venniök, a természet maga gondoskodik.

A növények tulajdonképi szája a gyökér, melynek segítségével táplálékuknak egy nevezetes és tenyészésükre nélkülözhetlen részét a földből szivják magokba. Mi az hát, a mit a növények különös alkotású szájjal, t. i. gyökérrel esznek? Bizonyosan az, a mire éheznek, azaz a mi nélkül nem táplálkozhatnak, nem tenyészhetnek. Kérdezzük meg hát a tudósokat, miből állnak a levelek által fölvetett anyagokon kívül a növények? S ők azt felelik, hogy kénből, kovásvából, melyet mi közönséges emberek homoknak nevezünk, káliból, melyet mi a lúgban ismerünk, mészből, villósavból, melyet kiesiben más egyebeken kívül mindannyiszor csinálunk, valahányszor a gyúfa (masina) fejét meggyújtjuk, no meg egy kis vasból, konyhasóból, stb.

Már ha a növények a most elsorolt anyagokból állanak, rávezet az eszünk, hogy bizony akkor mindezeket a növénynek magába is kellett vennie, meg is kellett ennie, s így azután kiszül, hogy a növény a föntemlített furcsa táplálékokat veszi föl gyökere által a földből.

De megvannak-e azok az elszámlált növény-tápszerek a földben? Bizonyosan, csak hogy egyik vidék földjében az egyikből van több, a másikban a másikkól; de mivel a növények közül is egyik ebből tartalmaz többet, a másik a másikkól; könnyen magyarázható az a tapasztalt tény, hogy egyik növény ezt a talajt szereti, a másik meg amazt és így tovább.

A termőföld, mely a növényeknek a szükséges táplálékot nyújtja, a föld sziklás részeinek elmállása által keletkezik, a mint t. i. a víz és levegő hosszas hatása, vagy mint mondani szokták, az idő vasfoga a legkeményebb kösziklát is szétmorzsolja, porrá zúzza. E közben kikerülhetetlen, hogy állati és növényi hulladékok is ne keveredjenek belé, melyek még jobba, táplálóbbá teszik a földet.

Hogy tehát ezen elmállás által mindég friss termőföld keletkezzék, ahoz víz és levegő szükséges. A víz előmozdítja az elmállást, azonkívül föloldja a föld azon említett anyagait, melyeket a növények, mint tápszereket a gyökerek által a vízzel együtt magokba szivnak. A szükséges vizről legtöbbször maga a természet gondoskodik; de hogy a csatornázás és mesterséges öntözés, a hol lehetséges, mennyire hasznos, kitűnik az elmondottakból, mert akkor a gazda nincs az időjárás szeszélyeire bízva.

Hogy az elmálláshoz, tehát a jó talaj képződéséhez szükséges másik kellék is meglegyen, hogy t. i. a levegő átjárhassa a földet, arról gondoskodnak az emberek a szántás, kapálás, boronálás által, továbbá, a hol igen sok a víz, ennek levezetése által. A ki tehát kellőleg meg nem miveli a földjét, önmaga az oka, ha rosz termése van.

Haj! de nincs az a gazdagon megrakodott élestar, mely idővel ki nem ürül. S így a termőföld is, legyen benne bármily sok a növények tenyészéséhez szükséges növény-tápszerekből, előbb-utóbb kimerül. Hisz a tapasztalat is bizonyítja, hogy az eleinte legtermékenyebb föld is idővel évről-évre silányabb termést ad. Ezen ugyan segíthetni némileg egyideig a váltógazdálkodás és ugarolás által, ha valakinek nagyobb terjedelmű birtoka van, de utóvégre ez sem segít. Nincs az a sok, a mi el nem fogy.

De hisz azért van az emberi ész; kérdezzük meg a tudósokat, mert ők sem az újjukból szopták e tudományt, hanem hosszas vizsgálódás és tapasztaláson alapszik, a mit mondanak. Ezek pedig azt mondják: adjuk vissza a földnek azt, a mit a learatott természetben elvettünk tőle, azaz trágyázzunk. Igen, de mivel? A tudós azt feleli, hogy oly anyaggal, mely legbiztosabban és legnagyobb mérvben visszaadja a földnek a növények által tőle elvett alkatrészeket. Ilyen volna kiválóan az emberi ganaj, melyet Franciaországban és Belgiumban használnak is e célra. Azután a ló és tehéntrágya.

Csak hogy a trágyázáshoz elkerülhetlenül szükséges az istállóztatás, tehát a takarmánytenyésztés. Nincs nagyobb balgaság, mint azt hinni, hogy az használja birtokát legjobban, s az csinál belőle legtöbb jövedelmet, ki az egészen tisztabúzáat és rozsot termel. Ma már a külföld s hazánknak is nem egy vidéke tapasztalásból tudja, hogy a takarmánytermelésen alapuló állattenyésztés s az ekkép származó jó trágya felhasználása által kellőleg megjavított föld bővebb jövedelemnek kútforrásai, mint az eddig divó erőszakolt gabonatermelés. Mert a mit az ily gazda nem vesz be gabonában, azt bőven bekapja eladott marhában, húsban.

Még csak annyit jegyezzünk meg, hogy a búzatermés fokozására igen hathatós szernek bizonyult a csontliszt; s hogy, ha saját lustaságunk takargatására a tudomány állításait gúnyos nevetéssel s azon nyilatkozattal nem fogadnók, hogy azok csak papíron igazak s itt nálunk kivihetetlenek, bizony-bizony nem lenne annyi rosz esztendőnk!

P. K.

Dugonics András.

Az elhunyt jelesek iránti kegyelet egyik szép példáját látja ma a Szegedre összejött vendégsereg, de látja az egész ország is; s mindazoknak hálája illeti Szeged városát, kik a nemzeti nyelv új életre ébresztői s úttörő munkásainak örökbecsű működését méltányolni és érteni tudják.

Ma leplezik le Dugonics András emléksobrát, ki a mult század végén magyar irodalmi munkásságával örök nevet szerzett magának. — Azon időben, midőn paraszt dolognak tartatott magyarul beszélni, s képtelenségnek hitték, hogy magyar nyelven akár szónokolni, akár tudományos munkát írni lehessen.

A ki könyvet irt, latinul írta s Dugonics is latinul adott ki egy regényt. — De József császár rendelete, hogy a latin nyelv kiküszöbölése mellett a német nyelv alkalmaztassék mind az állami hivatalos dolgokban, mind a tanodákban, igen erős visszahatást keltett. Ha le kellett mondani a megszokott latinról, volt az akkori időknek elég hazafisága, hogy legalább a magyar anyanyelvvel helyettesítse azt.

Ekkor írta Dugonics két kötetes számtanát magyar nyelven, hogy világos ténynyel bizonyítsa be a magyar nyelvnek tudományos célokra is alkalmas voltát.

Majd regényeket irt s azok igen nagy népszerűségnek örvendettek, különösen a középrendnél. Egyetemi előadásain is mindég lelkesítette tanítványait a hazaszeretetre s a nemzeti nyelv ápolására.

Midőn Szeged városa e jeles fia emléksobrának leleplezési ünnepélyét üli, mi is részt veszünk az ő kegyeletükben, de szűk terünk csak pár életrajzi adat elmondására szorít.

Dugonics 1710-ben született október 7-én Szegeden, a tudományos pálya iránt nagy hajlammal bírván, céljai könnyebb elérhetése végett a kegyesrendi szerzetbe lépett s mint annak tagja tanárkodott előbb Erdélyben, majd Nyitrán s végül a nagy-szombati egyetemen. Harmincznégy évi egyetemi tanárkodás után a magányba vonult s 1808-tól haláláig — mely 1818. július 25-én következett be — Szegeden élt — még ekkor is folyton irodalmi munkásságban.

Szeged város előbb arczképét festette le tanácsterme számára, most pedig ércszobrát állítá fel. — Sirját is szép márvány-emlék díszíti.

Ő meg is érdemelte a tanúsított kegyeletet, melynek tanúsításával Szeged önmagát becsülte meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ő Felsége a király** e hó 18-án ünnepelte 46-ik születésnapját; ez alkalommal az egész birodalomban s úgy nálunk is hálaadó istentisztelet tartatott a királyi és városi tisztviselők, a közös hadsereg és honvédség tiszti kara s igen nagy számú előkelő közönség megjelenése mellett. — Az egész országból felhangzó imákhoz őszintén csatlolja minden honpolgár azon óhaját, hogy alkotmányosan uralkodó királyunk sokáig éljen!

— **B. e. Tatai András emlékére** Kecskeméten gyűlt s alulirthoz mai napig befolyt adományok (hetedik közlés): Christóphoriné Juhász Ilona (két

ezüst tallér) 2 frt. 4 kr. Dékány István jogtanár úr gyűjtőívén: Ludvig Mihály 2 frt., Csókás József 1 frt., Horváth Dóme 5 frt., Dékány István 5 frt., Gáspár Lajos 2 frt., Magyar László 2 frt., Csilléry Benő 2 frt., Dékány Mihály 1 frt., Dékány Mihály gazdálkodó 2 frt. — A Kecskeméti gyűlt eddigi adományok összege 137 frt. 54 kr.; melyhez adva a vidéken gyűlt 168 frt. 85 krt, tesz az egész 306 frt. 39 krt, mely a kecskeméti takarékpénztárban van elhelyezve. Kelt Kecskeméten, 1876. aug. 14. Fördös Lajos, reform. lelkész.

— **Lapunk szerkesztője és főmunkatársa** a szegedi ünnepélyekre elutazván, alkalmunk lesz gyors és kimerítő értesítéseket közölhetni a történekről.

— **Daláraink** e hó 17-én utaztak le Szegedre, hogy részt vegyenek a nagy versenyben, melyre az ország 22 dalárdája jelentkezett. Fogadtatásuk Szegeden ünnepélyes és igen szíves volt. Az ottani s az előbb érkezett dalárdák s óriási közönség várták az érkezés vonatát, mely zsúfolva volt vendégekkel, kik aztán szállásaikra vezettek. 18-án volt a dalárverseny, melyen a két első díjért 10 dalárda pályázott, köztük a mienk is; elmenetelükkor remélték a diadalt, ma már érdekel lessük a hirt, hogy reményük teljesült-e?

— **A Szegedre utazók** száma oly roppant nagy, hogy a vonaton alig kaphatnak helyet. Városunkból is igen sokan utaztak és utaznak le folyvást, sőt tervben van egy külön vonat rendezése, mely a nagyobb kényelem szempontjából reggel indulna s még az este hozná vissza kirándulóit, úgy hogy ott nem kellene szállás után nézni s mégis egy egész nap állna a látogató rendelkezésére.

— **A kecskeméti reform. főiskolai jogakade-**

mán az 1876/-dik tanév szept. 4-ik napján veszi kezdetét, — a beiktatás és beírás a tanév első nyolcz napja alatt történik; nyomós okból a később jelentkezőnek engedélyt szept. hó végeig a tanári szék adhat, utólagos bejelentés mellett az akadémiai tanácshoz; később jelentkezők elkésésök okát felvételük iránt a tanárkarhoz intézendő kérvényben igazolni tartoznak. Az alap- és államvizsgák szept. 5—20-ig tartatnak. Kecskemét, aug. 18. 1876. — Az igazgatóság.

— **Tüz.** Dékány Imre helybeli lakosnak, a Mária város alatti földjén f. hó 17-én vagyis csütörtökön éjjeli 3/4 1 órákor tűz volt, — azaz hogy csak egy rakás tőrek — valószínűleg vigyázatlanság következtében — meggyúladt s rövid 1/4 óra alatt elégett.

— **A helybeli r. cath. Egyháztanács** f. hó 15-én tartott ülésében a kegyesrendiek gymnásiumában alkalmazott ének- és zenetanárt, Baumgartner János urat, ki 16 éven keresztül állását példás buzgalommal és hivatottsággal töltötte be, nyugdíjazván, helyébe egyhangúlag Szabados Géza urat választotta meg. Örvendünk e választáson nemcsak a gymnásiumi ifjúság, de városunk közönségének érdekében is; mert Szabados úr nemcsak hogy a télen Aradi szintársulata mellett úgy mutatá be magát, mint jeles karmester, de azóta több magán háznál foglalkozván ének- és zongora tanítással, mindenütt dicsérik szorgalmát és szak-képzettségét. Miután tehát Szabados úr most városunknak állandó lakosává vált, óhajtjuk, hogy zenekedvelő közönségünk őt felkarolja, ő pedig az iránta eddig is oly nagy mérvben nyilvánult bizalomnak továbbra is megfeleljen.

— **Mint curiosumot** hozzuk fel, hogy a helybeli görög n. e. egyháznak születési, esketési és

halálzási évkönyvei folytonosan szerb nyelven vezetettek, bár az egyházközségnek minden tagja magyar. Miután tisztelendő Bolyarics úr magyarul jól tud, az egyháztanács eljárását semmivel, s azzal sem találjuk menthetőnek, hogy a kivonatokot magyar nyelvre szokták lefordítani.

— **Miután a kőút** elkészültével az átjáró hidak mindenütt felszedettek, szükségesnek véljük a t. Előljárásot már most figyelmeztetni, hogy miután a kőút sokhelyt az útcának csak fele szélességét foglalja el, p. a Halasi-útcza elején a színház mellett, tehát az átjáró hidakról még most, a nedves idők beállta előtt gondoskodjék, mert majd a járdákról a kőútra teljes lehetetlen lesz száraz lábbal feljutni.

— **A budapesti kir. tudományegyetemen** a beiratások szeptember 1-én kezdődnek s bezárólag 14-ig tartanak, az erre vonatkozó szabály szigorú megtartásával.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1876. augusztus 18.

Tisztabúza h. l.	75—73 k.-g.-mos	6.18 krtól 7.15 krig.
Elegy.	72—71	5.69 „ 5.85 „
Rozs	70—68	5.20 „ 5.53 „
Árpa	61—60	3.09 „ 3.25 „
Zab	40—36	2.40 „ 2.93 „
Kukoricza	72—70	4.88 „ 5.— „
Köles		3.— „ 3.25 „
Burgonya m. mázsa		2.— „ 2.20 „

Főmunkatárs:

KISS LAJOS.

Felelős szerkesztő:

TASSY PAL.

H I R D E T É S E K.

Földbirtok-eladás.

Néhai Bódogh Lajos tulajdonát képezett, — Banó Imre, Sz. Tóth Imre urak és alulírottak földbirtoka szomszédságában fekvő, városföldi elsőminőségű kaszálló- és szántóföldből álló 35 holdnyi földbirtok, — alul megnevezettek s a többi örökösök által szabadkézből örökáron eladatik.

A feltételek iránt értekezhetni alulírottaknál: Halasi-nagy-útczai 575. számú és illetve Nagykávéház-útczai 242. számú lakásaikon.

Özv. Bódogh Károlyné

és **Bódogh Ferencz.**

127 (0—2)

Ház-eladás.

Haraszthy Györgynek a VII. tizedbeli Bányai-útczában 35. sz. a. levő cserép tetű háza, mely 800 négyszög méter területen fekszik s melyben van: 4 padolt szoba, 1 cseléd-szoba, 1 leboltzott konyha kandallóval és léghűzős katlannal ellátva, 1 másik külön konyha, 2 külön éléskamra, 2 külön nagykamra, 1 tágas és száraz pince, tágas folyosó téglaszlopkokra, 1 négy lóvaló istálló, 1 kocsiszin, 1 faszin, 1 aprószálg-hizlaló, — mindezek az épület alatt.

Van a tágas négyszögű udvarban 1 kút, 4 verem, 1 szemétdödör. — mindannyi téglából: szabadkézből eladandó.

Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott naponta délután 1/2 1 órától 1/2 2 óráig és 6 órától 8 óráig. 118 (3—3)

4408.
k. n.

Árlejtési hirdetmény.

A kecskeméti kir. ügyészség részéről közhírré tétetik, miszerint a kecskeméti kir. törvényszéki börtönökben letartóztatott, elítelt és vizsgálati rabok élelmezésének kiegészítéséül a naponkénti vízfordásra 1877-ik évre zárt ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árlejtés fog e kir. ügyészség helyiségében folyó évi november hó 3-án (harmadikán) tartatni.

Felhivatnak tehát a vállalkozni szándékozók, hogy a kellő bélyeggel és 50 frt. bánatpénzzel, nemkülönben az ismeretlenek hatósági bizonyítvánnyal ellátott s a levélborítékon „ajánlat a kir. törvényszéki börtönök számára a vízfordás iránt” — megjelölt zárt ajánlatokat a fentebb kitett napig alulírt ügyészséghez annál bizonyosabban küldjék be, mert a később beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Azon vállalkozók pedig, kik személyesen vagy kellőleg igazolt meghatalmazottjuk által a nyilvános árlejtésen résztvenni akának, a fentebb érintett bánatpénzt és közgyűlési bizonyítványt az árlejtés megkezdése előtt az alulírt kir. ügyészség kezébe letenni tartoznak.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban alulírt kir. ügyészségnél bármikor betekintheők.

Kecskeméten, 1876. augusztus 14.

Madarassy László,
kir. ügyész.

131 (3—1)

6228.

1876.

Hirdetmény.

Az úrréti 29. részlet föld hasznosbérbe-adása iránt f. hó 12-én tartott árverés a városi tanács által jóváhagyhatónak nem találhatván, újabb árverés tartása rendeltetett meg, minek folytán árverési határidőül a helyszínére f. évi augusztus hó 31-ik napjának reggeli 8 1/2 órája kitűzetett, melyre a vállalkozni akarók holdanként 3 frt. bánatpénzzel megjelölésére azzal hivatnak fel, hogy az árverési feltételek a gazdasági hivatalban a hivatalos órákban addig is megtekintheők.

Kecskemét, 1876. augusztus 17-én.

132 (2—1)

A gazdasági osztály által.

5556.

1876.

Hirdetmény.

A pusztaszeri legújabb kiosztású földek 18-ik részletének bérlője Szabó Imre időközben elhalván, annak özvegye a f. évi 303. számú közgyűlési határozat értelmében a bérlet alól felmentetett s a kérdéses részletföld f. évi szeptember 29-től kezdve 4 évre újból hasznosbérbe adatni rendeltetett, minek folytán árverési határidőül a helyszínére f. évi augusztus hó 29-ik napjának reggeli 9 órája kitűzetett, miről a vállalkozók azzal értesítettek, hogy az árverésben részt venni akarók 100 frt. bánatpénzt tartoznak letenni és hogy az árverés egyéb feltételei a gazdasági osztálynál a kitűzött határidőig a hivatalos órákban bármikor megtekintheők.

Kecskemét, 1876. augusztus 17-én.

128 (2—1)

A gazdasági osztály által.

KERTÉSZ és EISERT

Budapestben, Dorottya-útcza 2. színházteri szeglet,

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlják az egyedül náluk létező

D. Fèvre-féle szikviz önmaga készítéséhez magánzők-nak legalkalmasabb

valódi

párisi szikviz-készülekeinek

gyári főraktárt Magyarországra részére.

A szikviz, mint kellemesen üdítő, egészséges, számos esetekben orvosilag rendelt ital, már is általános használatba jött.

Készülekeink fő előnye az, hogy követte a minden egyes darabhoz mellékelt utasítást, bárki képes kitűnő, mindig friss, a gyárilag készült-tel tisztább és olcsóbb szikvizet készíteni, azokivül pedig pezsgőber, málnavíz, limonádé s egyéb frissítő italok előállításához is alkalmasak.

A készülekek árai:

2 4 6 8 10 messzelyes

darabja frt. 8.— 10.— 12.— 14.50. 17.—

Kitűnő minőségű szerek 1 font acidum tartaricum és 1 1/4 font szikvizet tartalmazó csomagokban, csomagonként 2 frtal számíttatnak.

Írásbeli megbízások utánvétel mellett gyorsan eszközöltetnek ládáska és csomagolási díj a gép nagysága szerint 50—75 kr.

Együtt ajánljuk Berlin és Angolhon legjobb gyáraiból származó, a tisztáltságánál fogva egészségtelen ivóvizet tisztító és javító

vizszűrő készülekeinket,

melyek 2 frt. 50 krtól 35 frt. g. tartanak készletben. Ezeknek rajzokkal ellátott kimerítő árjegyzékével szívesen szolgálunk. 39 (10—10)

Birtok-eladás.

Miller Mária férj. Mayer Gyuláné tulajdonához tartozó, a gátéri dűlőben — a pákai határ mellett — fekvő 48—50 hold területű, tanyaépületekkel ellátott földbirtok szabad kézből eladandó.

Az eladási feltételekre nézve bővebb értesítést nyerhetni **Gyenes S. és Fiai** helybeli kereskedő cégnél. 126 (3—2)

6018.

Pályázat.

Kecskemét sz. kir. városban a mértékhitelítő biztosi állomás megürülvén, ezen hivatalra — melylyel 500 frt. évi fizetés jár — pályázat nyittatik; mihez képest felhivatnak pályázni szándékozók: miszerint hitelítő biztosi képzettségükről a központi magyar kir. mértékhitelítő bizottságtól nyert igazolványuk és erkölcsi magukviselőteről szóló közszéghatósági bizonyítványukkal felszerelt folyamodványukat, f. é. szeptember hó 1-ső napjáig, alulírt polgármester hivatalához küldjék be, annyival inkább, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Kecskemét, 1876. évi augusztus 7-én tartott tanácsülésből.

Bagi László,

polgármester.

127 (3—2)

Özv. Mészáros Zsigmondné asszonynak ágas-egyházi

birtoka,

mely a mellette levő hasznosbérrel földdel együtt 700 holdból áll; együtt, vagy a rajta levő 3 tanyaival külön-külön is hasznosbérbe adandó; — a kellő mennyiségű ugárlás idejében elvégezve a hasznosbérrel rendelkezésére készen áll.

Értekezhetni fentnevezett tulajdonosnővel Nagy-Körösön. 129 (1—1)

Hirdetmény.

A Szent Erzsébet-templom udvarának kerítése mellett levő s a róm. kath. egyház tulajdonához tartozó fenyűfakészlet, e f. augusztus hó 22-én délelőtt 8 órákor, árverésen darabonként fog eladatni; miről a venni kívánók azzal értesítettek, hogy az ár a helyszínén azonnal lefizetendő.

Kelt Kecskeméten, 1876. augusztus 16.

130 (1—1)

A gondnokság.